

faandt Sted under Sagens første Behandling, og navnlig ved en Bemærkning, som fremkom fra den høitærede Kultusminister. Da vi som Forsvar for den Ordning af dette Forhold, vi tilstræbte, anførte, at disse Statsembedsmænd burde lønnes paa samme Maade som andre Statsembedsmænd, og at vi derfor maatte ønske Tienden som Statseiendom inddragen i Statskassen og Præsterne lønede med bestemte Pengebeløb ligesom alle andre Statsembedsmænd, gjorde den høitærede Minister Indsigelse imod denne Betragtning. Han mente, at vi ikke med Hensyn til Lønningerne skulde kunne stille Præsterne paa samme Maade som andre Statsembedsmænd, og han anførte som den Grund, hvorpaa han væsentlig støttede denne Paaastand, at man tillod disse Embedsmænd, hvad man havde forbudt alle andre, idet man ansaa det for en god Gjerning, at vedkommende Sogns Medlemmer vilde yde Præsten en Gave, naar de havde hørt en god Prædiken, eller naar Præsten havde udført en kirkelig Handling for dem, medens man forbød en Dommer at modtage den Gave, Nogen vilde give ham, naar han havde fældet en god Dom for den Vedkommende. Denne Indvending har jeg ikke før hørt fremsætte saa stærkt og skarpt, men efterat den høitærede Minister i to forskjelligte Foredrag har gjentaget den og derpaa har villet støtte en Indsigelse imod vor Fordring om, at Præsterne skulde lønnes med Penge ligesom de andre Statsembedsmænd, medens Tienden skulde inddrages i Statskassen, kan jeg ikke se Andet, end at vi, naar vi ville hævde vor Betragtningssmaade, ogsaa maa forbyde Præsterne at modtage saadanne Gaver, ligesom vi forbyde andre Embedsmænd at gjøre det. Efter den Udvikling, der er givet af den høitærede Minister, ville vi, saalænge det tillades Præsterne at modtage de Gaver, som man ikke vil tillade andre Embedsmænd at modtage, stedse møde den Indsigelse: Vi kunne ikke tage Tienden fra dem; vi kunne ikke lønne dem med Penge; vi kunne ikke lønne dem paa samme Maade som andre Embedsmænd, thi vi tillade dem, hvad vi forbyde alle andre. Denne Indvending har jeg ønsket at fjerne, og jeg har derfor stillet mit Forslag under Nr. 4. Naar det vedtages, vil det

bringe Paragraphen i en saadan Skikkelse, at det bliver Præsten forbudt at modtage Gaver for de kirkelige Handlinger, han foretager. Det er altsaa for at fjerne denne væsentlige Indvending, at jeg har foreslaaet det høie Thing at udstemme den Tilladelse for Præsten til for enkelte kirkelige Handlinger at modtage Gaver, som det var paataent at give i § 16. Efter Stillelsen af dette Forslag kan jeg selvfølgelig saa meget mindre slutte mig til det Forslag, der er stillet af de ærede Medlemmer for Veile Amts 5te Valgkreds (S. Sorgenfent) og for Ribe Amts 4de Valgkreds (Termanfent), hvilket gaar i en modsat Retning. Dette Forslag blev nylig forsvaret af den ærede sidste Valer, men jeg kan ikke se, at hans Bemærkninger her passe. Den hidtilværende Lønningsmaade har jo været baseret paa, at saadanne Gaver som Delle af den nuværende Løn uden videre kunde gives og modtages, men naar der findes en Lovbestemmelse, som tillægger disse Embeder en vis bestemt Løn, som man finder passende, er jo enhver Grund til, at disse Lønninger ogsaa ad anden Vej skulde kunne forøges, falden bort. Finder man de fastsatte Lønninger for lave, kan man gjøre dem høiere, men det forekommer mig, at det vilde være en urigtig Vej at gaa, naar vi ved at ordne disse nye Forhold fremdeles vilde gjøre Regning paa, at Præsterne skulde faae et Tilskud til deres Lønning gjennem frivillige Gaver. Det ærede Medlem talte om den Forskjel, der vilde komme tilstede mellem tilstødende Sogne, naar der havde været Embedsledighed i det ene; hvorved altsaa den nye Lov var kommen til Anvendelse der, medens dette ikke havde været Tilfældet i det andet, men denne Forskjel vil jo finde Sted i langt høiere Grad med Hensyn til mange andre Forhold; man kan ikke sige, at denne Forskjel vilde blive hævet, hvis de ærede Medlemmers Forslag vedtoges, men der vilde være andre bestemte Modsatninger tilstede. Jeg har hørt Præster anføre, at det let kunde fremkalde meget uhyggelige Stemninger i Menighedene, naar 2 Naboegne vare stillede saaledes, at det ene ikke længere offrede, medens det andet vedblivende skulde offere. Man har nævnt, hvorledes Folk fra flere Sogne, naar